

LIETUVOS ŪKININKŲ SĄJUNGA

LR žemės ūkio ministerija
Ministrei V. Baltraičienei

2015-03-05 Nr. 15-03/059

Viceministrui V. Martusevičiui

DĖL PARENGTO PROJEKTO DĖL GAZOLIŲ, SKIRTŲ NAUDOTI ŽEMĖS ŪKIO VEIKLOS SUBJEKTAMS ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ GAMYBAI, ĮSIGIJIMO

Lietuvos ūkininkų sąjunga susipažino su TAPIS sistemoje patalpintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Gazolių, skirtų naudoti žemės ūkio veiklos subjektams žemės ūkio produktų gamybai, įsigijimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 3 d. nutarimo Nr. 145 „Dėl Atleistų nuo akcizų dyzelinių degalų, skirtų naudoti žemės ūkyje, taip pat tvenkinių ir kitų vidaus vandenų žuvininkystėje, įsigijimo taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Akcizais neapmokestinamų gazolių, skirtų naudoti žemės ūkio veiklos subjektams, gaminantiems žemės ūkio produktus, žemės ūkio mokslo, studijų ir mokymo įstaigoms, turinčioms mokomuosius (bandymų) ūkius, įsigijimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 3 d. nutarimo Nr. 145 „Dėl Atleistų nuo akcizų dyzelinių degalų, skirtų naudoti žemės ūkyje, taip pat tvenkinių ir kitų vidaus vandenų žuvininkystėje, įsigijimo taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektais.

Abu parengti projektai iškėlė nemažai papildomų klausimų. Visų pirma, manome, jog šių projektų svarstymas turėtų būti pradėtas tik tada, kai Lietuvos Respublikos Seimas pritarts pateiktam Akcizų įstatymo Nr. IX-569 straipsnio pakeitimo projektui. Kol kas to nėra padaryta.

Parengto „Gazolių, skirtų naudoti žemės ūkio veiklos subjektams žemės ūkio produktų gamybai, įsigijimo taisyklių“ projekto (toliau – Taisyklių projektas) pavadinimas įneša terminų neaiškumą, o Taisyklių 1, 3 ir 14 punktai tik dar labiau viską supainioja, t.y.:

„1. Gazolių, skirtų naudoti žemės ūkio veiklos subjektams žemės ūkio produktų gamybai, įsigijimo taisyklės <...> ir nustato valstybės pagalbos teikimo žemės ūkio veiklos subjektams lengvatinėmis

sąlygomis įsigyjant gazolius, skirtus naudoti žemės ūkio veiklos subjektams žemės ūkio produktų gamybai <...>, tvarką.“

„3. Šiose Taisyklėse žemės ūkio veiklos subjektai suprantami taip, kaip juos apibrėžia Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymas, <...>.“

„14. Gazolius, skirtus naudoti žemės ūkyje, įskaitant žemės ūkio veiklos subjektų naudojamus nuosavybės teise priklausančiose arba pagal raštu sudarytas nuomas, panaudos ar kitas sutartis transporto priemonėse, draudžiama naudoti ne žemės ūkio veiklai.“

Skaitant Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo (Žin., 2002, Nr. 72-3009, toliau - Įstatymas) aktualią redakciją, randame ir kitas sąvokas, kuriose ne tik apibūdinta, kas yra žemės ūkio veiklos subjektai, bet ir kas yra žemės ūkio produktų gamyba, iš šios sąvokios išeinančios sąvokos pirminė gamyba ir pirminis perdirbimas, kas yra žemės ūkio veikla. Kadangi skaitant Taisyklių projektą jokių kitų apibrėžimų projekte minimoms sąvokoms nėra, esame linkę manyti, kad jos greičiausiai aiškinamos irgi pagal šiame Įstatyme numatytus sąvokų apibrėžimus:

„13. **Pirminė gamyba** – žemės ūkio produktų gamyba, įskaitant ir auginimą, derliaus nuėmimą, melžimą, gyvūnų veisimą.

14. **Pirminis perdirbimas** – veikla: apdorojimas, apdirbimas, pirminis tvarkymas, kurios metu iš žemės ūkio produkto nekeičiant jo cheminės sudėties taip pat gaunamas žemės ūkio produktas.

<...>

19. **Žemės ūkio produktų gamyba** – veikla, apimanti pirminę gamybą ir (ar) jos metu gautų savo žemės ūkio produktų pirminį perdirbimą.

<...>

22. **Žemės ūkio veikla** – veikla, apimanti žemės ūkio produktų gamybą, savos gamybos žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ar ne maisto produktų realizavimą, taip pat paslaugų žemės ūkiui teikimą ir (arba) geros agrarinės ir aplinkosauginės žemės būklės palaikymą.

23. **Žemės ūkio veiklos subjektas** – žemės ūkio veikla arba žemės ūkio ir alternatyviaja veikla užsiimantis fizinis ar juridinis asmuo arba fizinių ar juridinių asmenų grupė, taip pat Lietuvoje registruotas užsienio juridinio asmens filialas, kurių žemės ūkio valda yra įregistruota Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre.“

Mes suprantame, kad gazolio naudojimas „žemės ūkio produktų gamyboje“, o ne „žemės ūkio veikloje“ bus labai apribotas ir suteiks mokesčių administratoriui - Valstybinei mokesčių inspekcijai

prie Finansų ministerijos dar didesnes galimybes ūkininkus įvelti į kur kas sudėtingesnius ir sunkiau apsiginamus teisinių sąvokų neaiškumus bei įstatymų tarpusavio nesuderinamumus nei yra dabar. Žinoma daug atvejų, kai ūkininkai sugaišta daug brangaus laiko aiškindami juos tikrinantiems VMI inspektoriams įvairias žemės ūkio technologijas, ir įrodinėdami, kodėl ūkininko ūkyje žemės ūkio technikoje naudojami beakciziai dyzeliniai degalai.

Kitas labai svarbus mums neaiškumas yra tas, kad pagal Įstatyme esančio „žemės ūkio veikos subjekto“ apibrėžimo sąvoką suprantame, jog gazolį galės naudoti ne tik ūkininkai, įregistravę ūkį Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo nustatyta tvarka, bet ir visi tie, kurių žemės ūkio valda yra įregistruota Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre. Tad jeigu dabar dar pasitaikydavo atvejų, kai kurie asmenys specialiai užsiregistruodavo ūkininko ūkį, kad galėtų naudotis beakcizių dyzelinių degalų lengvata, tai šiuo Taisyklių projektu bus papildomai sudaryta galimybė naudotis lengvatiniu akcizu amokestinamu gazoliu gerokai didesniai subjektų ratui ir netgi paskatins vadinamus „sofos“ ūkininkus dar aktyviau patiems deklaruoti turimas žemės ūkio valdas, neskatinant jų išnuomoti tiems, kurie iš tiesų užsiima žemės ūkio veikla.

Dar kartą išreiškiame nepritarimą gazolių, skirtų naudoti žemės ūkyje, kiekių vienam mato vienetui, sąrašui, kuris pateiktas priedu prie Taisyklių projekto. Ir toliau laikomės savo motyvų, kurie buvo išdėstyti Žemės ūkio ministerijai adresuotu Lietuvos ūkininkų sąjungos 2015 m. vasario 18 d. raštu Nr. 15-02/047.

Atsižvelgiant į visas išdėstytas pastabas, siūlome Taisyklių projektą iš esmės taisyti, nurodant, kad jis skirtas žemės ūkio veiklai, patikslinant žemės ūkio veiklos subjektų apibūdinimą. Taip pat siūlome dar kartą suinteresuotoms institucijoms persvarstyti siūlomą gazolių, skirtų naudoti žemės ūkyje, kiekių vienam mato vienetui, sąrašą, ne taip drastiškai mažinant gazolių normą augalininkystės ūkiams.

Pirmininkas

Jonas Talmantas

Eglė Mačytė, tel. 8-37 225301, lus@lus.lt